DÔVODOVÁ SPRÁVA

A. Všeobecná časť

Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky (ďalej len „ministerstvo“) predkladá do medzirezortného pripomienkového konania návrh zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 382/2004 Z. z. o znalcoch, tlmočníkoch a prekladateľoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony (ďalej len „návrh zákona“).

Predkladaný materiál sa predkladá v zmysle Plánu legislatívnych úloh vlády SR pre rok 2013.

Ministerstvo od účinnosti zákona č. 382/2004 Z. z. o znalcoch, tlmočníkoch a prekladateľoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon“) vykonáva dohľad nad činnosťou znalcov, tlmočníkov a prekladateľov. V snahe zefektívniť tento dohľad sa ministerstvo pri príprave predkladaného návrhu zákona zameralo najmä na to, aby sa pri výkon dohľadu vo vzťahu k znalcom, tlmočníkom a prekladateľom postupovalo vždy tak, že jeho výsledkom bude zlepšenie služieb pre občanov. Súčasne sa optimalizujú podmienky pre výkon činnosti znalcov, tlmočníkov a prekladateľov. Návrh zákona zároveň apeluje na súdy a iné orgány verejnej moci, aby ako častí zadávatelia znaleckých, tlmočníckych a prekladateľských úkonom signalizovali ministerstvu pochybenia znalcov, tlmočníkov a prekladateľov. Práve spoluprácou súdov a iných orgánov verejnej moci a ministerstva sa dosiahne efektívnejší výkon dohľadu vo vzťahu k znalom, tlmočníkom a prekladateľom a jedným z pozitívnych dôsledkov bude odstránenie prieťahov spôsobovaných znalcami, tlmočníkmi a prekladateľmi v súdnych a iných konaniach.

Z hľadiska bližšieho vymedzenia právnej regulácie možno zhrnúť predmet navrhovanej právnej úpravy nasledovne:

- zavádza sa lehota, v rámci ktorej je zadávateľ povinný rozhodnúť o vyúčtovanom znalečnom a tlmočnom a tiež lehota na vyplatenie priznaného znalečného a tlmočného,
- spresňujú sa nároky znalcov, tlmočníkov a prekladateľov vo vzťahu k ich činnosti,
- zlepšuje a zintenzívňuje sa komunikácia medzi zadávateľom a znalcom, tlmočníkom alebo prekladateľom,
- sumarizujú sa základné práva a povinnosti znalcov, tlmočníkov a prekladateľov v úvodných ustanoveniach zákona,
- zavádzajú sa jasné pravidlá pre odmietnutie výkonu činnosti,
- zavádza sa výlučná elektronická podoba vedenia denníka a vymedzujú sa údaje zapisované do denníka,
- ustanovuje sa tlmočníckym ústavom povinnosť poskytovať súdom a iným orgánom verejnej moci súčinnosť pri ustanovovaní a priberaní tlmočníka alebo prekladateľa, ak nemožno ustanoviť alebo pribrať za tlmočníka alebo prekladateľa nikoho zapísaného v zozname znalcov, tlmočníkov a prekladateľov (ďalej len „zoznam“),

- pre tlmočnícke ústavy sa zavádza nové označenie „tlmočnícke a prekladateľské ústavy“,
- upravujú sa minimálne limity a doba poistenia zodpovednosti za škodu, ktorá môže vzniknúť v súvislosti s výkonom činnosti znalca, tlmočníka alebo prekladateľa,
- mení sa okruh dôvodov na vyčiarknutie zo zoznamu,
- upúšťa sa od povinnosti zachovávať mlčanlivosť v súvislosti s úkonmi vykonanými v konaní pred súdom na pojednávaniach, hlavných pojednávaniach a verejných zasadnutiach, z ktorých nebola verejnosť vylúčená,
- zavádzajú sa spodné hranice peňažných pokút, čo je zaužívaný štandard v rámci administratívneho trestania,
- upresňuje sa vzťah medzi znalcom, tlmočníkom alebo prekladateľom a zadávateľom odkazom na ustanovenia Občianskeho zákonníka upravujúce zmluvu o dielo,
- upravuje sa rozsah údajov zapisovaných do zoznamu a výpisu zo zoznamu,
- zavádza sa povinnosť ministerstva vydať zapísanej osobe osvedčenie o zápise do zoznamu,
- upravujú sa podmienky na zápis do zoznamu a
- z dôvodu odstránenia výkladových nejasností sa precizuje právna úprava niektorých ďalších už zavedených inštitútov.

Detailné odôvodnenie navrhovaných zmien sa uvádza v osobitnej časti dôvodovej správy.

Návrh zákona je v súlade s Ústavou Slovenskej republiky, ústavnými zákonmi, medzinárodnými zmluvami, ktorými je Slovenská republika viazaná a zákonmi a súčasne je v súlade s právnom Európskych spoločenstiev a Európskej únie.

Predkladaný návrh zákona nezakladá vplyvy na rozpočet verejnej správy, podnikateľské prostredie, sociálne vplyv, vplyvy na životné prostredie, ani vplyvy na informatizáciu.